

**Номинация за "Общественик на годината"
СТЕЛА ИЛИЕВА ПЕНЕВА
Птицегледачка-ударничка, народен представител,
активен общественик**

Стела Илиева е родена на 28 август 1940 г. в семейството на Калинка Тодорова и Илиа Пенев от село Фрекацей, Северна Добруджа. Трудлюбието и християнските ценности са основните фундаменти в семейството. Калинка едва 5-годишна попада в групата на откараните (1916-1918 г.) заедно с баба си, майка си и трите си братчета. Успява да оцелее, защото са били настанени на квартира, а не в землянка. Умира най-малкото ѝ братче, бебе, още по пътя при откарването (Стела разказва за това в десетото издание на книгата „Кървавата бразда на Добруджа“). Бащата Илиа Пенев е бил известен шивач-кроиторин, имал е шивашко ателие във Фрекацей. При него са идвали деца над 12 години, да се учат на занаят. Семейството е сравнително заможно, имат две деца и с нетърпение очакват третото. Месец преди да се роди пристига голямата новина – според Крайовската спогодба българите от Северна Добруджа трябва да напуснат домовете си и да се преселят в Южна Добруджа. За всички настъпва един много труден момент, но за занаятчиите е бил още по-труден. Те трябвало да изоставят ателиетата и работилниците си – дърводелски, железарски, коларски и др. Малкият срок за подготовка хвърля в паника всички. Бременната в последните месеци Калинка ражда преждевременно – Стела, която е много дребна и не дава никакви признаци, че ще оживее. Трудностите по отглеждането ѝ, съчетано с преселването, са били невероятни, но детето е било родено под щастлива звезда. Самата тя е Звезда – Стела (стела е румънска дума с латин-

ски произход, означава звезда). Стела се учи упорито, но заболяване прекъсва образованието ѝ в Икономическия техникум във Варна. Прибирайки се в къщи, тя помага на баща си, който продължава да шие дрехи покрай другите дейности за препитание. Така Стела се научава да шие и крои. Изкарва и шивашки курсове при известна шивачка в Добрич, но не става шивачка. Съдбата ѝ е отредила друго. Връщайки се от Добрич, Стела има ясен план за бъдещето си – тя е прочела книгата „Нонкината любов“ на Ивайло Петров и мечтае да последва пътя на Нонка – свинарка-ударничка, чието трудолюбие ѝ носи пълно удовлетворение в живота. След настойчиво упорство Стела успява да склопи родителите си да ѝ позволят да се занимава с животновъдство – става птицегледачка. Още с първата партия поверени ѝ малки пилеца, спазвайки технологичните изисквания – температура, хигиена, хранителен режим, резултатите не закъсняват. Стела се справя отлично – постига изключително ниска смъртност и висок прираст. Нейното усърдие дава добри резултати и при следващите партии пилета и кокошки-носачки, които ѝ поверяват. Тези по-

стижения в работата ѝ и искрения ентузиазъм, с който работи, стават известни в окръга. Тя е предложена за кандидат народен представител от 274 Василевски избирателен район. Следват проведените срещи с избиратели и гласуване. За нея гласуват 100 % във всички селища с изключение на едно... родното ѝ село. Нормално: „Никои не е станал светец в родното си село“. Стела Илиева е една от най-младите представителки в Народното събрание в периода 1961-1965 г. Ангажиментите ѝ нарастват. Ентузиазмът и младежката ѝ дръзновение, както в работата, така и при изказванията ѝ по конференции и сесии, я превръщат в модел за подражание. Стела Илиева е първият носител в своя окръг на орден „Червено знаме на труда“. За нея пишат във вестници и списания, правят кинопрегледни, снимката ѝ стои в аляята на ударниците в градската градина в окръжния град Добрич. Често пъти пощальонът носи купища писма от почитатели от цялата страна. Стела няма време да отговаря, нито даже да ги чете – времето ѝ е разпределено плътно между работните задължения, сесии в Народното събрание, задочното обучение в Селскостопанския техникум. Отзовавала се е винаги на покани за срещи в избирателния си район. Помагала е на много хора, когато това е било във възможностите ѝ. Нейната непринудена общителност, откликването, както в радостни, така и в трудни житейски моменти на обръналите се към нея, ѝ създават име на добросъвестен млад човек, който заразява със своето трудолюбие и отговорност. Годините се нижат. Стела няма време да ходи по вечеринки и младежки забави. Време ѝ е вече да се задоми, но тя не смее и да помисли за това, не вижда как да вмъкне в живота си и този ангажимент. Но

щастливата ѝ звездичка и за това е помислила. Отпраща ѝ предан съпруг. Цялото му семейство я уважава и ѝ помага във всичко. След раждането на първото дете, все още депутат, свекърва ѝ ходи с нея в София, когато има сесии на Народното събрание. Дипломира се, работи в животновъдната племенна станция. Дори и след идването на второто дете, освен претърпени си задължения, тя винаги е имала и много обществени задължения на доброволни начала. Децата израстват, учат, задомяват се. Идват и внуците. След пенсионирането си Стела и съпругът ѝ отиват в родното ѝ село, да помагат на престарелите ѝ родители, но и защото с. Дропла има силна притегателна сила – тук са приятелите ѝ, хората с които се гради основите на едно ново и бленувано общество, в което всички вярваха. В Дропла е детството ѝ, тук са спомените ѝ от дръзновените младежки години, когато трудностите за нея бяха само трамплин за израстване – с честен труд, с висок самоконтрол, с мисъл за благоденствието на Родената. Нейната дейна натура включва отново в обществения живот на селото – редовна е в репетиции и многобройните изяви на певческата група с богат репертоар от народни песни – автентичен и обработен фолклор, стари градски песни, руски, църковни и др., сценки от народни обичаи. Тя е в Инициативния комитет и при поставянето на паметната плоча на откараните от с. Дропла. Записва спомените си в тетрадки, където описва своя живот, но и този на селото. Откликва за кулинарни рецепти, ръкоделни умения и народна медицина. Широките ѝ познания, богат жизнен опит и уменията ѝ да общува с хората я правят ярък представител на своето родно село.

Мария ДОБРЕВА

ДО ГЛ.РЕДАКТОР
НА ВЕСТНИК
„БАЛЧИШКИ ТЕЛЕГРАФ“
ГРАД БАЛЧИК

УВАЖАЕМА Г-ЖО КОСТОВА,

През ноември 2019 г. в Народно читалище „Велко Ангелов“ с. Дропла бе отбелязан 85-годишния юбилей на Агафия Георгиева Радева, дългогодишен учител и общественик. През 2020 година предстои да отбележим 80-годишния юбилей на Стела Илиева Пенева, ударничка-птицегледачка, народен представител през периода 1961-1965 г. и общественик. Тези две жени, родени и живели в с. Дропла, са ярки представители на своето родно място, с високото си трудолюбие, отговорност, всеотдайност и активно участие в обществения живот на селото.

– Агафия Георгиева Радева е работила като начален учител 38 години в училището на родното си село. Със своя висок професионализъм, съпроводен с неподправен хуманизъм и добронамерена усмивка, много деца от селото като нейни ученици получиха един стимулиращ старт в обучението си. Участието в обществена живот на селото продължава и след пенсионирането ѝ. Дълги години (до 2018 г.) нее в певческата група – през 1918 г. тя е най-възрастният участник.

– Стела Илиева Пенева е започнала трудовата си дейност като птицегледачка към кооперативното стопанство в с. Дропла. Нейното старание да се докаже в професията си и високите резултати, които постига, ѝ отреждат бързо почетното място на ударничка. През 1961 г. е вече един от най-младите народни представители в Народното събрание, избрана от 274 Василевски избирателен район. Тя е първи носител в окръга на орден „Червено знаме на труда“ (с указ 180 на Народна република България, от 15 май 1961 г.). Омъжва се в гр. Добрич, но след пенсионирането си продължава да живее в с. Дропла, където нейната обществена дейност продължава – участва в певческата група към Читалището и е активен член на пенсионерския клуб.

Като кмет на с. Дропла, подкрепен от г-н Христо Гаврилов /"Общественик на 2018 г."/, предлагам Агафия Георгиева Радева и Стела Илиева Пенева за наградата „Общественик на годината“ – 2019 година.

С уважение,

Денчо ПОПОВ,
кмет на с. Дропла

Заливът Болата е застрашен от унищожение, нужни са спешни мерки

Национална асоциация „Българско Черноморие“ застава в подкрепа на инициативата на граждански организации от община Каварна, за незабавен ремонт на силно повредените брегозащитни буни, пазещи от морските стихии уникалния залив Болата, отличен сред десетте най-красиви в света. Това съобщиха от НАБЧ. Тези съоръжения са последната преграда пред бурното зимно море да отнесе плажната ивица, да навлезе в местното блато и да залее водоудайната зона с помпената станция. Така ще се лишат от питейна вода над 1500 постоянно живеещи в района на селата Българево, Св. Никола и близкото вило селище. Подкрепяме каузата буните, пазещи един от най-красивите заливи в света, да се обявят за критична инфраструктура и спешно да се рехабилитират по реда на Закона за защита при бедствия.

От Гражданска инициатива „Обединени, работим за Каварна – заедно можем повече“ и Инициативен комитет „За Туризма на Калиакра“

са изпратили писма до Министерски съвет, Областна администрация Добрич и кмета на община Каварна, с апел за предприемане на спешни мерки от институциите за защита на Болата. Буните се намират в защитена територия, което не е пречка да се ремонтират, още повече, че става въпрос за аварийна ситуация, която изисква неотложна реакция от институциите. Държавата ни е длъжна да опазва защитените територии, но ако морето разруши буните, надали ще останат нещо от Болата за опазване.

Плаж Болата е сред обектите с най-голям икономически потенциал за развитие на територията на Община Каварна. Заради неуредени на държавно ниво административни въпроси относно принадлежността на терена към защитени природни територии, през последните няколко години той практически носи на Община Каварна само финансови пасиви. Плажът е заплашен и от унищожение, защото защитните дамбови стени (буните) са в окаяно съ-

стояние и всяка зима претърпяват допълнителни щети от морските бури. Стените не са ремонтирани от десетилетия. При тяхното разрушаване морската вода ще залее плажната ивица. Това създава сериозна опасност и за водоудайната зона, от която черпят вода за питейни нужди жителите на селата Българево, Свети Никола и комплекс „Русалка“. При заливане ще трябва да се търсят варианти за пречистване на водите или за осигуряване на алтернативно водоснабдяване на населените места – около 1500 души. Настоява се за незабавна процедура за установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита, които уреждат обществените отношения, свързани с осигуряването на защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при бедствия, заявява Стелиан Томов – председател на Инициативен комитет „За Туризма на Калиакра“.